

N^{ro} 231.

D. 29. Września.

CZWARTEK.

ROK 1825.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Odstąpienie Turków
z Podola 1621.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Onegdaj iako w doroczną uroczystość pamiętki *Koronacji N. CESARZA ALEXANDRA I.* odbyło się w Kościele Metropolitalnym S. Jana solenne Nabożeństwo. Cebrał J.W. *Arcy-Biskup Prymas* w obec Władz Rządowych i licznie zebranego Ludu. — Wieczorem w Teatrze Narodowym dano bezpłatne widowisko, i oświecono domy.

w Zeszły *Poniedziałek* przed wieczorem, przy rozbiieraniu fundamentów pozostałych, a będących dawniej pod *Kaplicą Marywilską*, natrafiono na miejsce w którym był założony *Kamień węgielny*, i znaleziono kamień piaskowy, w nim w wydrążeniu znajdowały się *Końskie relikwijnę i tabliczka srebrna* na której w języku łacińskim znajduje się napis, iż *Królowa Marja Kazimira Małżonka Jana III (Sobieskiego)* na pamiętkę sławnego zwycięstwa w którym tenże *Król* pod *Wiedniem* pokonał Turków, i na cześć N. *MARJI* której obraz zawsze *Jan III* nosił i której wzywając opieki, otrzymał zwycięstwo, wystawioną jest ta budowla. Kamień ten położony Roku 1695 d. 12 Września (teraz temu lat 130) przez *Stanisława III.* Biskupa Poznańskiego zastępującego *Królowę*, w dzień *Aniwersarza* zwycięstwa *Wiedeńskiego* (12 lat później.)

Królewski Uniwersytet odbędzie publiczne posiedzenie na pamiętkę swojego założenia w porządku następującym: Dnia 1 Października r.b.

to jest: w nadchodzącą Sobotę, o godzinie w pół do 10 rano, odprawi się Msza S. w Kościele PP. *Wizytek*, po której nastąpi posiedzenie publiczne w *sali dolnej gmachu nowego* przeznaczonej na uroczystości Akademickie, gdzie *Rektor* zda sprawę o stanie Uniwersytetu z roku upłynionego szkolnego, *Dziekan* zaś Wydziału Prawa i Administracji *Bandtkie* i *Professor Szyrna* czytać będą rozprawy.

w Księgarni *Józefa Pukszy* przy ulicy *Sto Jańskiej*, wyszła z druku *Taryfa Domów Miasta Stołecznego Warszawy*, dla wygody publicznej nowo wydana, podzielona na Wydziały Policyjne i Cyrkuly, oraz Przedmieścia *Pragi* i domów za rogatkami będących r. 1825. w dogodnym formacie kieszonkowym; cena złp: 3. — *Pelanidas* i *Leonilda* czyli *Skala Leukady* scena liryczna z Mitologii wyjęta i wierszem ułożona przez P. S. cena gr: 15.

Klasyeczność i Romantyczność są przedmiotem powszechnej dysputy współczesnych literatów. Jedna i druga ma swoich zwolenników. A że z dwóch stron z równą energią bronią sprawę, a zatem wszelkie tego rodzaju obrony są ciekawe i godne uwagi czytelnika. Pan *Desmarais* autor uwag nad literaturą i społecznością Francji 19go wieku, napisał dziełko pod tytułem: *Essai sur les Classique et les Romantiques*. Paris, 8. Sprzedaie się to dzieło u *N. Glessberga* po złp: 9.

Dla dogodności osób, które rozpoczęły kurację, *Institut Fumigacji* (Nakadzeń Lekar-

skich) ciągle na *Muranowie* pod Nro 2191 utrzymywanym będzie.

Jak zawsze, również i w tym roku przez całą oktawę Święta Narodzenia N. MARJI, mnóstwo znajdowało się pobożnych osób na *Jasnej Górze Częstochowskiej* przybyłych z różnych stron Kraju Polskiego, i z zagranicy. Pomnożyli też uroczystość swem przybyciem JJWW. Biskup *Kuiawsko - Kaliski Koźmian* Senator Królestwa. Biskup Sufragan *Łowicki Ostrowski* i inni *Pralaci*. Nabożeństwo Solenne w obec znakomitych Gości i pobożnego Ludu trwało ciągle; w tymże tygodniu obchodzono uroczystości Święto Jmienia N. PANA; a następnie odbyło się Nabożeństwo żałobne z powodu pochowania kości zmarłych na nowo urządzonym Smetarzu. — W ciągu tegoż tygodnia JW. *Pasterz* przy współdziałaniu JW. Biskupa *Ostrowskiego*, udzielił Sakramentu *Bierzmowania* 5134 osobom.

J w tym roku po wsiach wydarzyło się kilka przypadków z przyczyny zjedzenia niezdrowych *Grzybów* lub niedostatecznego ich ugotowania, nawet są doniesienia że kilka osób utraciło życie.

We wsi *Boleszynie* w Wtwie *Sandomierskiem* na dniu 19 umarła *Jonnia Rialkowska*, w wiosnie życia swojego, bo dopiero w 13 roku. Tak zawczesny zgon, tak krótkie na tej ziemi pobycie w zbroniły stać się jej użyteczną pokrewnymi społecznościami. Ale piękne duszy i umysłu przymioty, najsilniejsza w nabywaniu światła gorliwość, czysta i religijna moralność, uprzejmość i dobroć serca; każą żałować tej, co razem z sobą w grobie zawarła, świętą przyszłości nadzieję. Zgasła jak pierwsze wschodzące jutrzemki promienie, godna zawsze kłiwego wspomnienia. Zgon jej tak był spokojny jak dni życia i nie, pogodny, trając nawet do ostatniej chwili bokę ią kłiwość jej, z opuszczenia ro-

dziców i familji sprawiała. Po cierpliwem wytrzymaniu długiej przykrej choroby, spokojnie wiecznie zasnęła, zostawiając przywiązanym rodzicom i rodzeństwu, nigdy nieutulony żal i smutek. Jle sobie na przychylność u znanych zasłużyć umiała, dowiódł żal wszystkich i liczne na oddanie ostatniej przysługi zgromadzenie; a nawet domownicy i lud wiejski oblewali łzami szanowne jej zwłoki. Spoczywał więc duszo cnotliwa! przy tronie PRZEDWIECZNEGO, niech duch twój unoszący się teraz nad nami w krainach nieśmiertelności odbierze tam nadgrode za cnoty, tu hold u wielbienia. A. V. Z. F.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Donoszą z *Korfu* d. 20 m. z. że tam użyto wszystkich środków dla zabezpieczenia się przeciw morowej zaradzie, która się wszczęła w *Modonie*. — z *Kajro* donoszą że *Xie Majnotów Pietro Bej* miał oświadczyć *Ibrahimowi Baszy* iż pod tym warunkiem chce się poddać rządowi tureckiemu, że ani on ani inni z dowódców tegoż narodu nie będą posłani do *Stambułu*, niemniej żeby wszyscy *Majnoci* zostali przybroni iąką teraz posiadają. Pierwszy warunek miał przyjąć *Ibrahim*, na drugi odpowiedział *Bejowi*, że nie jest w jego mocy w tym względzie samowładnie rozrządzać. — z *Smirny* donoszą d. 17 z. m. iż zdanie się być rzeczą pewną, że znaczna liczba greckich *Kandjotów* na nowo zbuntowała się przeciwko swoim uciemiężycielom. Ten bunt przeraził *Turków*, gdyż ich liczba nie jest dostateczną, żeby mogła zadanie powstanie zawziętych *Kandjotów*. — Listy z *Syrji* d. 5 Sierp: potwierdzają ciągle zwycięstwo *Greków* pod *Mi-olongją*, niemniej w czasie cofnięcia się armji *Reszyda* z pod tej twierdzy. — o *Ibrahimie Baszy* donoszą że się ciągle znajduje na równinie *Trypolizy*. Te listy donoszą także, że 1,200 *Arabów* których

Jbrahim zostawił w *Nisie*, są zupełnie zniszczeni przez *Greków*. Terazniejszej sprawie *Greków* najwięcej szkodzi że większa część *Moreotów* niechce się wiaść do broni przeciwko *Turkom*.—Donoszą z *Korsu* d. 20 z. m. że *Grecy* tylko naczas krótki osadzili miasto *Trypolisz*, gdyż takowe zupełnie jest zniszczone; *Xie Jpsylanty* odebrawszy to miasto rozkazał wyciąć 2000 *Turków*, niemniej zabrał wszystko co było użytecznem dla wojska *Greckiego*.—Niedawno mieszkańcy w *Zante* spostrzegli na morzu 64 uzbrojonych okrętów *greckich* przy których znajdowała się znaczna liczba statków palnych, te okręty płynęły ku *Golfovi*, pod dowództwem *Admirałów Miaulisa i Sachturina*. D. 6 m. z. odbyła się w pobliskości *Zante* bitwa na morzu, w której *Grecy* wysadzili w powietrze fregatę *turecką*. Według późniejszych wiadomości, przybył *Admirał Miaulisz* z całą flotą pod *Missolongją*, gdzie stanął na kotwicach. Dotąd ieszcze niedochodzą pewne wiadomości z *Morei*, iednak między innymi utrzymują, że *Kollokotroni* ma mieć teraz 16,000 wojska, z którem powtórnie miał napaść na *Jbrahima*.—Pewny *Kapitan Austrjacki* który w czasie ostatniego szturm do *Missolongji* był obecnym, chwali waleczność *Garnizonu* tej twierdzy, w której nieznajdowało się więcej iak 4200 ludzi licząc w to chorych i ranionych, a korpus *Resztyda* składał się z 30,000 wojska i z licznej *Artylerji*.

z *Paryża*.

Dnia 5 b. m. o godzinie 4 zrana wypłynął z *Marsylii* okręt który posyła *Towarzystwo Paryzkie* utworzone na wsparcie *Greków*, niemniej do *Rządu Greckiego*, znajdowało się na nim wielu *Officerów*, *Podofficerów* i *Rzemieśników Artylerji*; *Podpułkownik Rajbo* i *Kapitan Artylerji Arnould* dowodzą tym oddziałem, niemniej prowadzą z sobą zupełny *Apa-*

rat na założenie *Ludwisarni* i *Kuźni zbrojowej*. *Podpułkownik Rajbo* już służył w wojsku *Greckiem* iako *Adjutant* przy *Xciu Maurokordato*.—*Marszałek Mortje* wyjechał z *Paryża* do *Drezna*, dla odwiedzenia swojej córki. — *Sławna Spiewaczka Pani Fodor Męwil* została teraz w *Operze włoskiej w Paryżu*. — *Delizans* który zwykle jedzie z *Paryża* do *Lionu*, zapalił się w drodze; podróżni w nim uratowali się szczęśliwie, lecz wszystkie towary i inne rzeczy które się w nim znajdowały, zostały zniszczone, flaszka z kwasem siarczanym, miała być przyczyną tego wypadku. — *Achiles Murat* znajduje się teraz w *Wasyngtonie*, gdzie oczekuje na swego brata, *Lucjana* który niedawno przybył do *Nowego Jorku*; utrzymują że *Pani Murat* także osiadzie w *Ameryce Północnej*.

z *Niemiec*.

Koblenc teraz tyle gości, iż przypomniał się *Kongres Akwizgrański*, gdyż wyjąwszy *Szwedów*, *Turków*, *Hiszpanów* i *Portugalczyków*, znajdowali się tam wojskowi wszystkich *Mocarstw* *Europy*. Wczasie festynów dawanych, był nader świetny *Bal*, oraz wszyscy *Xiążęta* i *dostojni goście* znajdowali się w *Teatrze* na *Operze Frejszyc*.—*Król Pruski* przejeżdżał do *Bruxelli* przez *Akwizgran*; miasto było rześisto oświecone, *Xiążęta* tegoż dnia odwiedzili nowy *tameczny Teatr*.—*Dom Xiążąt Turn i Taxys* pogrążony został w nieutulonym żalu, po zgonie *Xięcia Fryderyka Wilhelma* urodzonego d. 29 *Stycz*: 1805 r. który niedawno przez nieszczęśliwy wypadek na polowaniu, w kwiecie młodości zakończył życie. *Strapiona Matka Xiężna Turn i Taxis* udała się natychmiast po zgonie *Syna* do *Regensburga*. (Ten młody *Xcie* właśnie rok temu znajdował się w *Warszawie*). —

Urząd Muncypalny M. S. Warszawy.
W skotku *Reskryptu Kommiss*: *Rządo*: *Spraw We-*

wewnętrznych i Policji z d. 23 b.m. Nr 351/950, podaje do wiadomości publicznej niżej wyrażone obwieszczenie Królewsko-Pruskiego Ministerjum Wojny z d. 15 Lipca r.b. dotyczące się zaciągniętych długów na potrzeby Wojska przez Szefów Szwadronów i Kapitanów Armji Pruskiej w kraju tutejszym, niegdyś konsystującej, a to w Epocę Pokój Tyłzycy poprzedażającej. — Warsz. d. 24 Wrześ: 1825 r. — Rada Stanu Prezydent W o y d a. — Sekretarz Jlny G. J a h o l k o w s k i.

Dowódcy Kompanjów lub Szwadronów, za zezwoleniem Dowódców Pułków, zaciągali przed rokiem 1807, różne pożyczki na zasadzie dawniej egzystujących Urządzeń, które to długi dla bespieczeństwa winny były być wedle części I. Tytułu XI. § 682 Prawa Powoznego krajowego zapisane do Xiąg Hypotecznych przy Pułkach zaprowadzonych. N. Pan rozkazem Gabinietowym z d. 8 Marca r. b. raczył zalecić aby Wierzyciele takowi byli przypuszczeni do likwidowania się i uzyskali swe należności w obligacjach Rządowych kredytowych bez opłaty procentów i w miarę funduszu. Gdy zaś wczasie wojny 1806 i 7 r. wiele takowych Xiąg Hypotecznych zaginęło, aprezto Wierzyciele niesą wiadomi, wzywamy więc posiadaczy obligacji zastawnych, aby takowe dokumenta w Oryginałach nadesłali do dnia 1 Grudnia r.b. abyśmy ich mogli zawiadomić, czyli i iaka opłata ze Skarbu uszczoną być może. Kto się w tym terminie nie zgłosi sam sobie winę przypisze, skoro później z pretensją swoją do funduszu zwanego Gewehrgel będzie odsuniętym, a który to fundusz w przypadku niezgłoszenia się pretensorów, stosownie do rozkazu N. Pana, na cel inny obróconym zostanie. — w Berlinie d. 15 Lipca 1825 r. — Ministerjum Wojny (podpisano) v. Ribbentrop. — Jacobi. Zgodno z tłumaczeniem: (podpisano) J. Gonassewski. Za zgodność, Sekretarz Jeneralny Urzędu Muncyपालnego Miasta Stołecznego Warszawy G. J a h o l k o w s k i.

DONIESIENIA.

Potrzebny jest Nauczyciel na wieś o 3 mile od Warszawy, któryby mógł ucznia do 3ch klas usposobić, zaopatrzone w przyzwoite świadectwa. Zgłosić się może na 1sze piętro w Ryнку Nowego miasta pod Nr 307 i 8, od frontu.

Za rogatkami Jerozolimskimi blisko Warszawy jest do wypuszczenia w dzierżawkę na rok lub na 3 lata of Sgo Michała r.b. pomieszkanie massiv murowane i 20 morgów, o warunkach dowiedzieć się można w Kan-

torze JP. Kronenberga przy ulicy Miodowej N. 486 L. B. Przy ulicy Bielańskiej Nr 603 do Hotelu Lipskiego, nadszedł znaczny 2gi Transport różnych Holenderskich Cebulek i Nasion doKwiatów, których u wizej podpisanych w tymże Domu pod Nr 22, za najumiarkowańsze ceny dostać można. — Bracia K e m l e r.

Dnia 23 Września r. b. zginęła pewnej osobie Szpilka brylantowa, w środku 2 solitery, ieden większy, pod nim mniejszy w sposób gruski zrobiona i obłożona mamentami brylantami, które zapinają Szpilkę. Ktoby takowam znalazł lub odkrył, raczy się zgłosić do Drukarni Kurjera, zaco natychmiast odbierze nagrody zło: 60.

Ktoby sobie życzył wynająć 5 lub 6 porządnych pokojumeblowanych, na miesiąc Grudzień, Styczeń, Luty, i Marzec, z wozownią, stajnią, kuchnią i drwalnią, niech raczy nadesłać adres do Drukarni Kurjera.

W przeszłą Niedzielę to jest dnia 25 Września r. b. iadąc Doróżką, zapomniano w niej Książkę Angielską, pod tytułem „Tredgold on Warming et Ventilating Buildings.” Kto ją znalazł niech raczy oddać do Handlu Angielskiego P. Evansa przy ulicy Senatorskiej pod Nr 477, gdzie otrzyma nagrodę i podziękowanie.

Dnia 30 Września 1825 r. o godzinie 10 zrana w Warszawie na Targu Grzybów zwanym, różne Towary żelazne, zaś o godzinie 3 z południa w dniu tymże także w Warszawie przy ulicy Nowy świat pod Nr. 1315, Stoly, Szafy, Krzesła etc. w skutek prawnego zażycia przez Publiczną Licytacją zagotowe pieniądze sprzedanemi będą. — Onufry Z a b o r o w s k i Komornik.

Dnia 30 Września r.b. o godzinie 9 rano w domu przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1854, sprzedane będą ruchomości: Szafy, Komody, Krzesła, Łóżka, Obrazy, Kopersztychy, Koryta, Piekarskie, Kubki, Łopaty itp. — Zak o godzinie 4tej po południu na Targu Muranów zwanym Doróżka żółto-lakierowana z zaprzęgą, za gotowe pieniądze. Jan Ł a b e c k i Komornik P. T. C. W. M.

W dniu 30 m. i r.b. o godzinie 10 rano, przy ulicy Rynek Starego Miasta na Targu, różne Meble, zaś przy ulicy Muranów na Targu o godzinie 3ej popołudniu Sobole, Srebra i t. p. a w dniu 3m Października r. b. o godzinie 10ej rano przy ulicy Chmielnej N. 1529, różne Meble i ruchomości za gotowe pieniądze sprzedane będą.

Franciszek Rydeccki i Kom: Sąd: Osoba chcąca dawać początki języka francuzkiego dwóm małym Panienkom, zechce się zgłosić pod Nr 614 Lit: J, przy ulicy Niecałej do Pani Giżyckiej.

Teatr: Op: *Odwiadziny w Bellam*, Krotofila *Nianki w Ogródku i Turckie Tańce.*